

POSTANOWIENIE

20 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 20 grudnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.K.

przeciwko T. spółce akcyjnej w W.

o ukształtowanie stosunku prawnego,

na skutek skargi kasacyjnej T. spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 30 stycznia 2023 r., I ACa 726/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania
kasacyjnego w kwocie 12 500 (dwanaście tysięcy pięćset) zł z
odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w
spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia
od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z 18 listopada 2021 r. w sprawie z powództwa K.K. przeciwko T. Spółce Akcyjnej w W. o ukształtowanie stosunku prawnego, zmienił stosunek prawny wynikający z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej przez pozwane T. SA w W. z I.B. - numer POLISY [...] - w związku z wypadkiem drogowym z 25 kwietnia 1996 r., którego sprawcą był R.S. (numer sprawy [...]) oraz

sposób wykonania zobowiązania pozwanego T. SA w W. wobec powoda K.K., wynikający z ugody zawartej przez strony w dniu 9 grudnia 1999 r. przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt II C 1096/99, przez ustalenie górnej granicy odpowiedzialności pozwanego do wysokości sumy gwarancyjnej stanowiącej równowartość w złotych kwoty 3.907.500 EURO i oddalił powództwo w pozostałej części. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 stycznia 2023 r.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

W ocenie skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące kwestii, czy w sprawie o podwyższenie sumy gwarancyjnej, której istotą jest dokonanie modyfikacji umownego stosunku ubezpieczenia, Sąd *meriti*, przed dokonaniem w oparciu art. 367¹ k.c. takiej modyfikacji, powinien dokonać oceny interesu prawnego strony powodowej w kontekście możliwości zapewnienia zaspokojenia interesów majątkowych powoda w oparciu o przepisy ustawy z 19

lipca 2019 r. o szczególnych uprawnieniach osób poszkodowanych w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej ustalonej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1631).

W nawiązaniu do przytoczonej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz poglądów nauki, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14). Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy zwracaniu się przez sąd powszechny z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego na podstawie art. 390 k.p.c., zawrzeć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać ich poważny charakter oraz zasadność proponowanego sposobu ich rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przedstawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 oraz z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie ma waloru nowości, albowiem zostało już rozstrzygnięte w wyroku Sądu Najwyższego z 6 września 2024 r., II CSKP 2273/22 na tle roszczenia poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym w 2005 r przeciwko temu samemu pozwanemu ubezpieczycielowi. Sąd Najwyższy wyraził w tym orzeczeniu pogląd, podzielany przez Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym przedmiotowy wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej, że uprawnienie poszkodowanego do wniesienia powództwa, opartego na art. 357¹ k.c., wynika wprost z art. 22a ustawy z 23 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 2500) i jest niezależne od uprawnień wynikających z ustawy z 19 lipca 2019 r. o szczególnych

uprawnieniach osób poszkodowanych w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej ustalonej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1631). Uprawnienia z ustawy z 19 lipca 2019 r., związane z wyczerpaniem się sumy gwarancyjnej, dotyczą jedynie roszczeń o dalszą wypłatę renty i to za okres począwszy od wejścia w życie tej ustawy, zaś w niniejszej sprawie nie chodziło tylko o świadczenie rentowe, lecz także o inne roszczenia, skoro w ugodzie sądowej z 9 grudnia 1999 r. pozwany ubezpieczyciel oświadczył, że ponosi odpowiedzialność za mogące ujawnić się w przyszłości skutki wypadku, któremu uległ powód.

W tym stanie rzeczy, wobec niewykazania przez skarżącego przytoczonej przyczyny kasacyjnej, orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 9 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 z późn. zm.).

(M.M.)

r.g.